
ZABYTEK MIESIĄCA - Obraz "Pokłon Trzech Króli"

Malowany na odwrotnej stronie szkła farbami temperowymi.

Oprawiony w prostą drewnianą ramę w kolorze brązowym, łączoną na zakładkę. Pochodzi z XIX wieku z terenu Śląska. Cały obraz wypełnia scena pokłonu Trzech Króli przed Dzieciątkiem Jezus. Tło stanowi zarys szopki z drewnianym daszkiem, elementy roślinności oraz fragment kolumny. Na środku, w górnej partii obrazu znajduje się gwiazda betlejemska. W scenie widzimy św. Józefa i siedzącą Maryję, która trzyma na kolanach Dzieciątko zwrócone w kierunku króli z otwartymi rączkami. Wokół głów członków Świętej Rodziny namalowane są złote aureole. Po prawej stronie przedstawieni są Trzej Królowie w strojach królewskich składający dary: złoto, kadzidło i mirrę. W rogu obrazu widoczny jest fragment wielbłąda. U dołu napis w języku niemieckim Die Heiligen Drei Königen (Święci Trzej Królowie).

Obrazy na szkłe popularne były w XIX wieku. Malowano je głównie na podstawie grafiki dewocyjnej i osadzone były najczęściej w barokowej stylizacji. Kolebką malarstwa na szkłe w Środkowej Europie były – północne Czechy, Morawy i Dolny Śląsk. Rozkwit malarstwa na szkłe nastąpił po 1830 roku. W drugiej połowie XIX wieku powstawały manufaktury, które wykonywały obrazy wg określonych szablonów. W malarstwie na szkłe stosowano m.in. wzorniki firmy Langhammer z Vrchlabi (Karkonosze). W niektórych wypadkach o powstaniu ośrodka malarskiego decydowało zaplecze surowcowe. Najbardziej znane ośrodki szklarskie to: Vrbno pod Pradziadem, okolice Javornika k. Paczkowa i Jeseniki. Ok. 1890 r. nastąpił upadek manufaktur malarstwa na szkłe. Obrazki tego typu zastąpiły seryjnie drukowane oleodruki.

Obrazy na szkłe malowano najczęściej farbami temperowymi stosując zasadę od szczegółu do ogółu. Najpierw wg wzorca czarną farbą wykonywano kontury postaci. Twarz malowano począwszy od oczu i brwi, następnie policzki, uszy, podbródek, przestrzenie pod brwiami, ustami i oczami. Następnie cieniowano kolorem ciała i szaty, następnie wypełniano kolorami szaty, później malowano ornamenty roślinne (najczęściej kwiat goździka lub róży kolistej), a na końcu wypełniano tło.

Obrazy malowane na szkłe nie tylko zdobiły wnętrza izby wiejskiej, były przejawem majętności. Ludzie byli przekonani o tym, że obrazy te pełniły rolę ochronną nad domem i domownikami, postaci przedstawiane na obrazach roztaczały opiekę nad rodziną.